

Nyheter om EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ NR 22 JULI 2002

Riksdagen förbereder att ytterligare makt ska kunna flyttas till Bryssel

Efter fyra timmars diskussion godtog riksdagen på kvällen den 13 juni att beslutanderätt ska kunna överlätas till EU i många fler frågor än hittills, samt att riksdagen ska kunna godkänna EU:s så kallade rambeslut innan de är färdigförhandlade. Ett andra riksdagsbeslut krävs efter valet i höst eftersom det rör ändringar i grundlagen.

Debatten i kammaren var bitvis snårig. Talarna slog varandra i huvudet med olika beskrivningar av EU:s tre så kallade pelare. Och märkliga allianser kom i dagen. Moderaterna gjorde i vissa avseenden gemensam sak med EU-kritikerna, samtidigt som vänsterpartiets Kenneth Kvist i alla avseenden gjorde gemensam sak med EU-anhängarna. Kvist gav hårda snytingar till miljöpartiets Per Lager, som enligt Kvist inte begripit vad beslutet innebär. Konstitutionsutskottets betänkande föreslog ändringar i regeringsformen så att riksdagen ska tillåtas överföra beslutsmakt till "samarbetet inom EU:s ram". I betänkande fanns tillägget att överföring av beslutanderätt till EU inte får röra "principerna för statskicket".

– Vi ska då alltså kunna lämna över makten över allt annat. Och vem vet vad det kan bli – skola, barnomsorg, skattepolitik, utrikespolitik och straffrätt, sade Per Lager. Det är fullständigt oacceptabelt.

Så blir det inte alls, menade Kenneth Kvist, som tyckte att den nya formuleringen är en fördel.

– Jag är emot överstatlighet, men vill hävda att förslaget i själva verket stärker riksdagens möjligheter att i framtiden stoppa överlåtelse av makt till EU, sade Kvist. Vem har rätt? Fakta i målet är följande: I utbyte mot en till inte förpliktigande formulering om "statskickets grunder" revideras grundlagen så att det blir möjligt för riksdagen att med tre fjärdedelsmajoritet avhända sig beslutanderätt även när det gäller utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt inrikespolitik såsom rättsliga och polisiära frågor.

Med 248 röster mot 47 godkände riksdagen

denna ändring av regeringsformen. Motståndare var främst miljöpartiet, flertalet vänsterpartister och enstaka EU-kritiker inom andra partier. Med en mindre majoritet – 208 mot 89 – bifölls den andra föreslagna grundlagsändringen. Riksdagen beslutade att det i regeringsformen ska stå att riksdagen kan godkänna en överenskommelse inom ramen för samarbetet i EU även om överenskommelsen inte finns i slutligt skick. Främst handlar det om så kallade rambeslut i det rättsliga och polisiära samarbetet i EU. I frågan om rambeslutet sade även moderaterna nej, trots att partiet tidigare har accepterat den beslutsformen. – Det är egendomligt att så många partier tar så lättsinnigt på EU:s rambeslut, sade Per Unckel (m). Följdagar måste preciseras innan riksdagen godkänner rambeslutet. Vi får inte börja sladda på denna punkt. Per Lager höll med, medan Kenneth Kvist, som återigen gick på tvärs mot sin egen

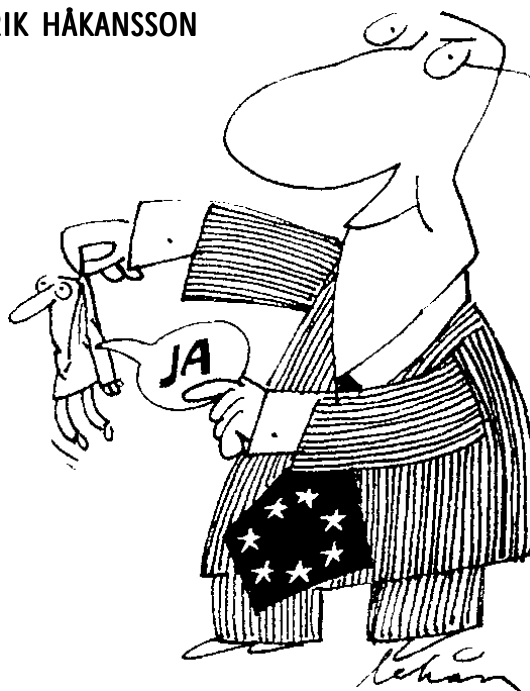
partigrupp, tyckte att denna förändring var bra.

Även i detta avseende är Kvists ståndpunkt häpnadsväckande. Förändringen innebär att riksdagens inflytande i beslutsprocessen urholkas. Förhandsgodkännande kan inte likställas med en verklig beslutanderätt i och med att riksdagen inte vet vad den beslutar om. Det är fullständigt oacceptabelt ur demokratisk synpunkt.

Sex EU-kritiska riksdagsledamöter, med kristdemokraten Björn von der Esch i spetsen, uttalade några dagar innan riksdagbehandlingen att grundlagsändringarna skulle avgöras i en beslutande folkomröstning i samband med höstens riksdagsval.

För att riksdagen skulle behandla frågan om folkomröstning krävdes att 35 ledamöter ställde sig bakom kravet. Så många kunde von der Esch inte samla ihop sedan vänsterpartiets partistyrelse sagt nej till folkomröstning.

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Utvidgning med förhinder

EU-ledarna bekräftade vid toppmötet i Sevilla tidtabellen för EU:s geografiska utvidgning. Tio nya medlemmar ska kunna tas upp 2004. Men flera viktiga frågor återstår att lösa, inte minst jordbrukspolitiken.

Under våren har de nuvarande medlemmarna inte klarat av att komma överens om vilken typ av jordbruksstöd de nya medlemmarna ska få. Länder som Frankrike och Spanien vill att de ska få del av det direkta jordbruksstödet. Sverige och Storbritannien med fler vill ha en övergångsperiod där EU ger omkring 400 miljarder, bland annat i omställningsstöd. Efter 2006 vill de lägga om direktstödet i hela EU-området.

Positionerna är helt låsta och konflikten är bordlagd till hösten.

Den nya jordbrukspolitiken ska spikas i november – två månader efter det tyska parlamentsvalet. Vid toppmötet i Köpenhamn i december ska EU formellt bjuda in ett antal östländer att bli EU-medlemmar.

Under våren 2003 sluts de formella medlemskapsavtalen. Den 1 januari 2004 sker själva utvidgningen.

Krishanteringen blockeras

En fråga EU-ledarna inte lyckades lösa är den segslitna striden mellan Grekland och Turkiet, de båda ärkefienderna över det delade Cypern. Turkiet, som ännu inte fått börja förhandla om medlemskap i EU utnyttjar sitt Natomedlemskap för att få inflytande över EU:s militära krishanteringsstyrka. Trots att unionen förklarat krishanteringen operationell behöver den låna resurser från Nato för att kunna verka. I vintras fick Turkiet ett löste om att styrkan inte skulle kunna användas mot ett Natoland och konflikten verkade löst. Men nu kräver Grekland motsvarande löfte att Nato inte ska sätta in sina resurser mot ett EU-land.

Under tiden lamslås EU:s krishanteringsförmåga och dess första uppdrag, att överta Natos fredsbevarande uppdrag i Makedonien, kan inte förverkligas.

Smygväg till EU-försvaret

På Sevillamötet öppnade EU:s politiska ledare för att den gemensamma utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken också ska kunna användas som medel i kampen mot internationell terrorism.

I slutsatserna från Sevillamötet slås det fast att EU:s roll i kampen mot terrorism ska stärkas, och "den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inbegripet den europeiska säkerhets- och försvarspoliti-

EU:s murar mot omvärlden blir allt högre och svårare att tränga igenom

Kampen mot så kallad illegal invandring var den stora frågan vid EU-toppmötet i Sevilla. Spanien och Storbritannien hade pressat på för hårdare tag. Frankrike och Sverige spjånade emot och fick till sist med sig de övriga i en urvattnad kompromiss.

I den talas om skärpt gränsövervakning, ökat samarbete om visumkontroll och åtgärder för att asylsökande som avvisats verkligen lämnar EU och returneras till sina ursprungsländer.

– Men vi har inte på något sätt öppnat för sanktioner, underströk den svenske statsministern Göran Persson.

Vid presskonferensen efter toppmötet sade Spaniens premiärminister att han ändå inte utesluter att någon form av sanktioner kommer att sättas in i framtiden. Storbritanniens premiärminister menade att toppmötet lämnat alla möjligheter öppna, inklusive ekonomiska sanktioner.

EU-ledarna lade även fast en tidsplan för flera tunga asylbeslut: Före årets slut ska man enas om i vilket land en flykting ska

söka asyl och inom ett år ska villkoren för flyktingstatus slås fast, likaså reglerna för familjeåterförening. Före nästa års slut ska EU också ha enats om en gemensam asylprocedur.

Ett annat beslut från toppmötet gäller förstärkt gränskontrollsamarbete. Redan i år ska medlemsländerna inrätta ett nätverk av sambandsmän om invandring. EU-ledarna vill även se fler gemensamma insatser vid de yttre gränserna. Inom ett år ska unionen ha enats om en gemensam grundläggande utbildning av gränsvakter.

Före juni nästa år ska EU-kommissionen utreda hur ansvaret ska fördelas mellan medlemsländerna och unionen när det gäller bevakningen av de yttre gränserna. Kommissionen ska klara ut hur gemensamma insatser ska finansieras, hur stor del som ska tas ur unionens budget och hur mycket medlemsländerna ska stå för. Läser man toppmötes slutsatserna står det klart att tonvikten ligger vid att hålla tredje världens massor borta från EU:s gränser.

ken, kan spela en viktig roll för att avvärja detta hot mot vår säkerhet och för att främja fred och stabilitet".

Spanien har under sin tid som EU-ordförande drivit på för att vidga ramarna för den unionella säkerhets- och försvarspolitiken till att också omfatta militära uppdrag i kampen mot terrorism. Den spanske försvarsministern har sagt att frågan ska tas upp i det konvent som ska förbereda en ändring av EU:s grundlag, och att detta 2004 ska landa i en fördragsändring så att uppgifterna för EU:s säkerhetspolitik byggs ut.

Även Frankrike, Tyskland och Belgien har planer på att använda konventet för att få till stånd en fördragsändring där man vidgar uppdraget för den gemensamma försvarspolitiken till militära aktioner mot terrorism.

Ny folkomröstning i Irland

I höst ska Irland folkomrösta om Nicefördraget för andra gången. Omröstningen ska hållas i slutet av oktober eller i början av november, enligt Irlands premiärminister Bertie Ahern.

På toppmötet i Sevilla gav de 14 andra EU-ledarna sitt stöd för den deklaration som

Bertie Ahern lagt fram. Uttalandet markerar att Irlands neutralitetspolitik inte berörs av Nicefördraget, och därmed anser den irländska regeringen att den har fått den hjälp som behövs för att det ska bli ja denna gång.

Vad händer om det blir ett nej i höstens folkomröstning? "Det finns ingen plan B" var det stående budskapet i Sevilla.

– Vi får försöka förklara för våra väljare vilket ansvar vi har och det viktiga i att godkänna Nicefördraget. Vi får inte blockera utvidgningen. Det skadar Irland, EU och kandidatländerna, sade Bertie Ahern.

Nonsens. Nicefördraget är ingen förutsättning för EU:s geografiska utvidgning. Det är enbart de nuvarande medlemsstaternas förhandlingsbud till kandidatländerna när det gäller antalet röster i ministerrådet, antalet platser i parlamentet osv. Flera kandidatländer är missnöjda med Nicefördraget och kommer under utvidgningsförhandlingarna att kräva större inflytande i unionens institutioner. Resultatet av dessa förhandlingar kommer att regleras i respektive nytt medlemslands anslutningsfördrag.

NYHETER OM EU UTGES EN GÅNG I MÅNADEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: INGELA MÅRTENSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GOSTA.TORSTENSSON@TELIA.COM.

PRENUMERATION: ENSKILDA PERSONER 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR.

DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, BOX 311 24, 400 32 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGONET.SE.